

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

VOLUME 18 NUMBER 5
FEBRUARY 13, 1987

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

-สถานการณ์โรคไข้เลือดออก-
ในปี 2529

49

-รายงานผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่
ตรวจพบใหม่

57

-สถานการณ์โรค

59

การเฝ้าระวังโรค

(Disease Surveillance)

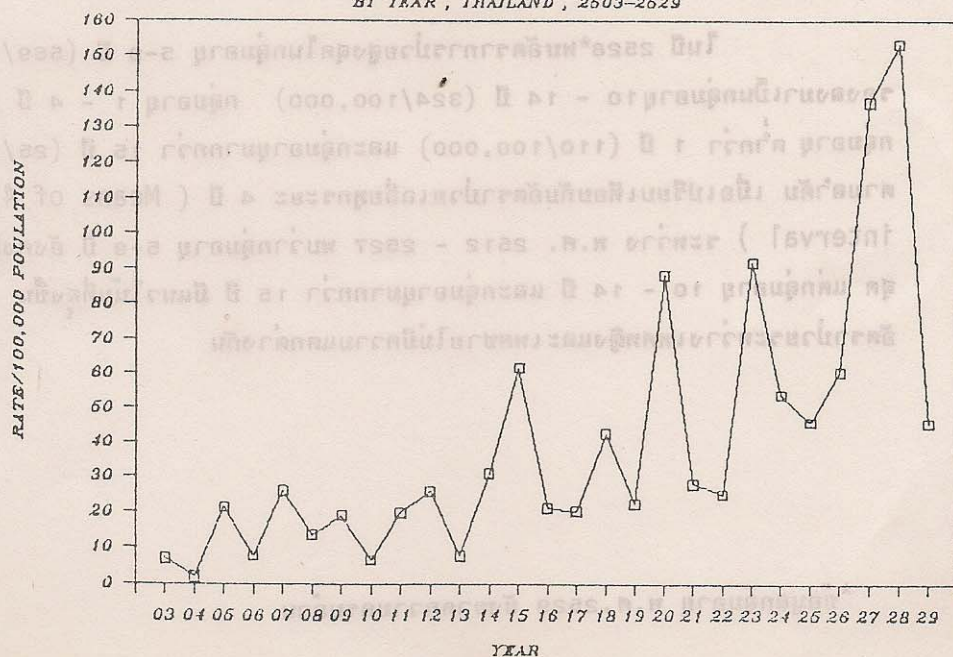
สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในปี 2529

(DENGUE HEMORRHAGIC FEVER, THAILAND 1986)

ใน พ.ศ. 2529 กองระบาดวิทยา ได้รับรายงานเบื้องต้นว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจำนวนทั้งสิ้น 26.055 ราย (ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2530) คิดเป็นอัตราป่วย 46/100,000 ประชากร ซึ่งลดลงจากปี 2528 (155/100,000) มาก (รูปที่ 1) ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่เสียชีวิตในปี 2529 มีจำนวนทั้งสิ้น 184 ราย อัตราป่วยตายรวมเท่ากับ 0.7 % และอัตราป่วยตายในผู้ป่วยที่มีภาวะช็อคร่วมด้วยเท่ากับ 13.2 % (61/463) โดยพบจำนวนผู้ป่วยสูงสุดระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน และต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ เช่นเดียวกับทุกปี

รูปที่ 1 DENGUE HEMORRHAGIC FEVER / 100,000 POP.

BY YEAR, THAILAND, 2503-2529

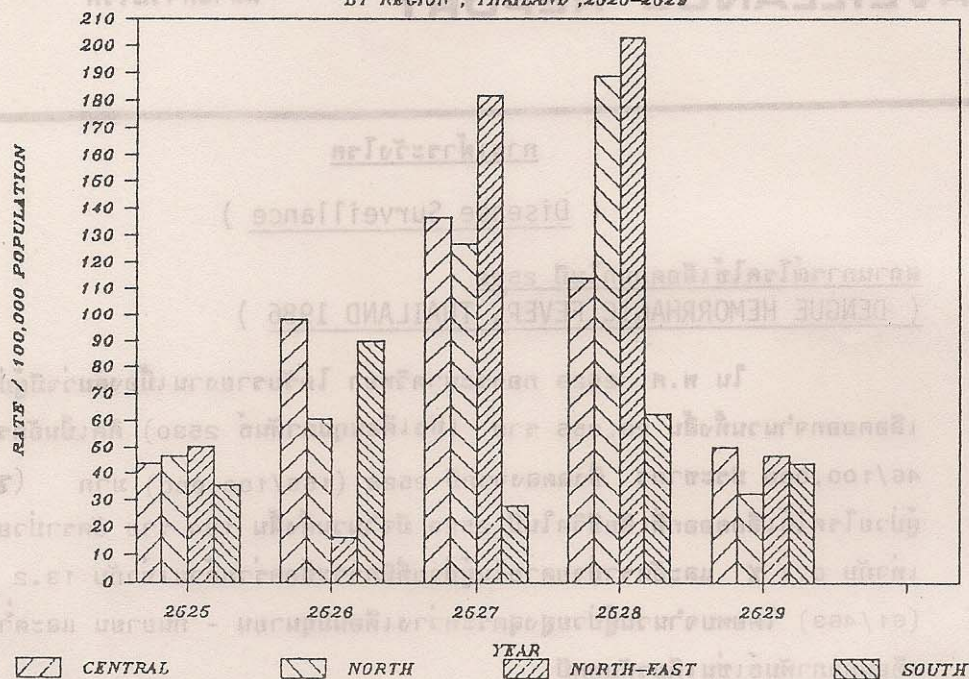

สำหรับอัตราป่วยตามรายภาค พบว่าลดลงทุกภาคโดยมีอัตราป่วยสูงสุดในภาคกลาง (50/100,000) รองลงมาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (47/100,000), ภาคใต้ (44/100,000) และภาคเหนือ (28/100,000) ตามลำดับ (รูปที่ 2)

รูปที่ 2

RATE OF DHF / 100,000 POPULATION

BY REGION, THAILAND, 2525-2529

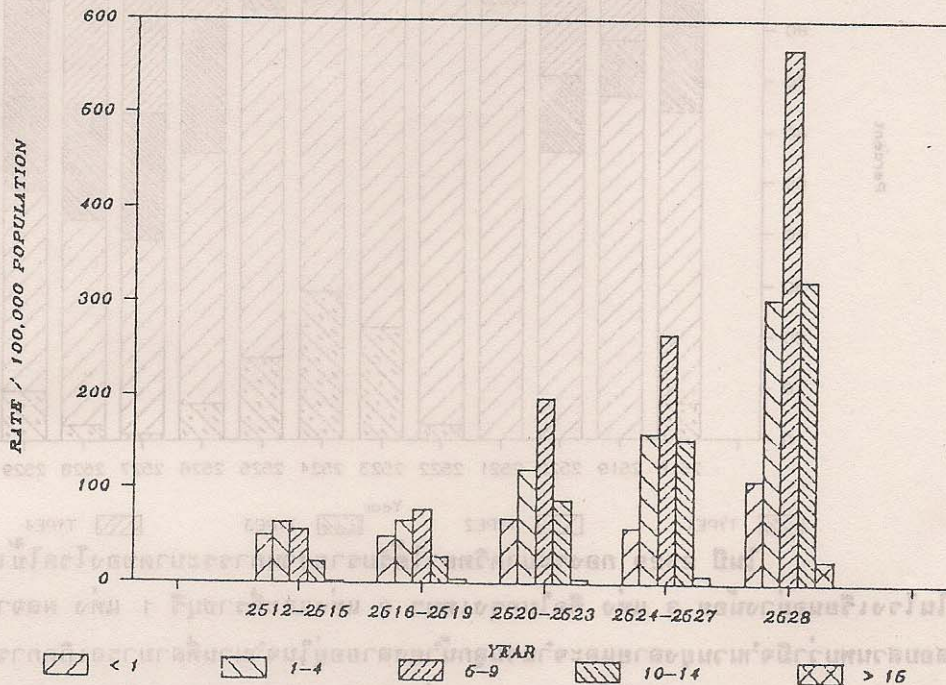

ในปี 2528*พบอัตราการป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุ 5-9 ปี (569/100,000) รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี (324/100,000) กลุ่มอายุ 1 - 4 ปี (304/100,000) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 1 ปี (110/100,000) และกลุ่มอายุมากกว่า 15 ปี (25/100,000) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราป่วยเฉลี่ยทุกระยะ 4 ปี (Means of 4 years interval) ระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2527 พบว่ากลุ่มอายุ 5-9 ปี ยังคงมีอัตราป่วยสูงสุด แต่กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี และกลุ่มอายุมากกว่า 15 ปี มีแนวโน้มที่สูงขึ้น (รูปที่ 3) อัตราป่วยระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่มีความแตกต่างกัน

*ข้อมูลกลุ่มอายุ พ.ศ. 2529 ยังขาดความครบถ้วน

รูปที่ 3

AGE SPECIFIC ATTACK RATE OF DHF, 2528 COMPARE TO MEAN OF 4 YEAR
INTERVAL SINCE 2512 UP TO 2527

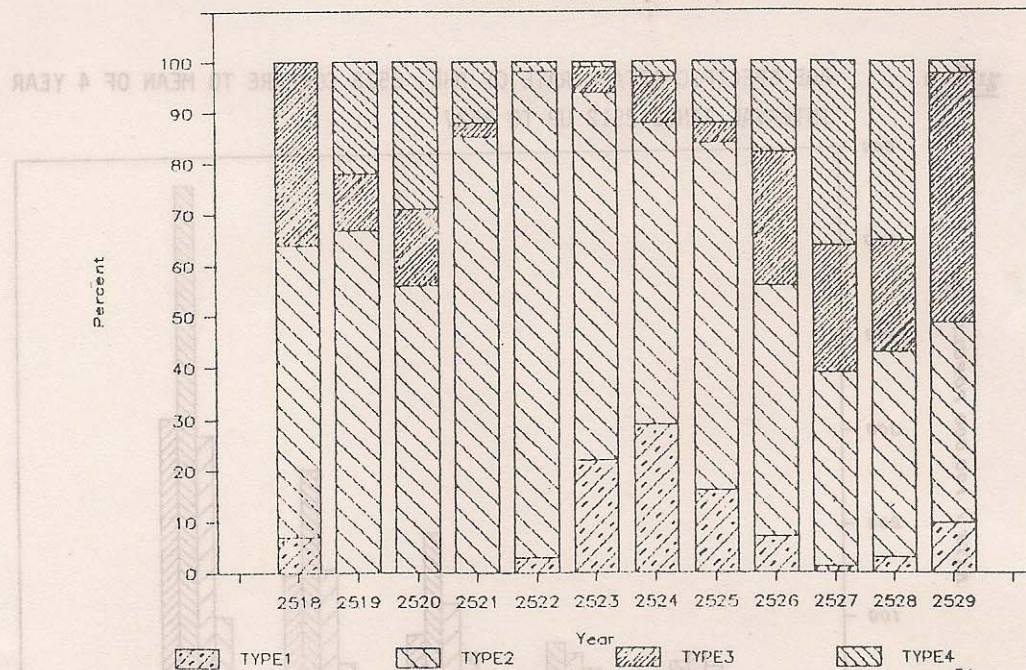
ในการแยกเชื้อไวรัสจากเลือดผู้ป่วยเพื่อตรวจหา Serotype ของเชื้อที่เป็นสาเหตุนั้น สถาบันวิจัยการแพทย์ทหาร AFRIMS ได้ร่วมศึกษาในผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคไข้เลือดออกจากโรงพยาบาลเด็ก ตั้งแต่ปี 2505 เรื่อยมา ในปี 2529 ได้รับเลือดจากผู้ป่วย 605 ราย แยกเชื้อ Dengue virus ได้ จำนวน 41 ตัวอย่าง (ยังไม่ครบถ้วน) พบ Dengue type 3 ในอัตราส่วนสูงสุด 20 ตัวอย่าง (49%) รองลงมาคือ Type 2 16 ตัวอย่าง (39%) , Type 1 4 ตัวอย่าง (10%) และ Type 4 1 ตัวอย่าง (2%) ตามลำดับ โดยในระหว่างปี 2518 - 2528 สามารถแยก Dengue type 2 ได้ในสัดส่วนที่สูงที่สุด (ระหว่าง 38 % ถึง 95 %) (รูปที่ 4) เห็นได้ว่าสัดส่วนของการแยกเชื้อพบ Dengue type 2 มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่พบ Dengue type 3 เพิ่มขึ้น

รายงานเฝ้าระวังโรค

รูปที่ 4

DENGUE TYPE ISOLATED FROM DHF PATIENTS

CHILDREN HOSPITAL 2518-2529

ในปี 2529 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออก

ในโรงเรียนอย่างน้อย 3 แห่ง คือในกรุงเทพฯ 2 แห่งและที่ราชบุรี 1 แห่ง ผลจากการสอบสวนพบว่ามีจำนวนยุงลายและจำนวนลูกน้ำยุงลายอยู่ในจำนวนที่สามารถเกิดการแพร่กระจายและระบาดของโรคได้ (1,2,3) อย่างไรก็ตามมีรายงานการสอบสวนการระบาดของโรคไข้เลือดออกมายังกองระบาดวิทยาน้อยมาก กล่าวคือในปี 2529 มีรายงานเพียง 10 ครั้ง จาก 7 จังหวัด และในปี 2528 ซึ่งเป็นปีที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุดมีรายงานเพียง 13 ครั้ง จาก 6 จังหวัด และทั้งหมดเป็นการสอบสวนเฉพาะรายที่เสียชีวิต จากรายงานการสอบสวนการระบาดแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ทำการสอบสวนโรคยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการระบาดของโรค รวมทั้งวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานควบคุมให้ได้ผลดี เนื่องจากขาดการสำรวจสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่ซึ่งมีการระบาด มีการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมบ้าง แต่บางรายงานเน้นการสอบสวนเฉพาะบ้านของผู้ป่วยเท่านั้น สำหรับการศึกษถึงปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคนั้นไม่มีการศึกษาเลย

ผู้รายงาน กองระบาดวิทยา สถาบันวิจัยการแพทย์ทหาร AFRIMS

โรงพยาบาลเด็ก สถาบันวิจัยไวรัส

เอกสารอ้างอิง

1. สุรัชย์ กอประเสริฐศรี : รายงานเบื้องต้นการสอบสวนโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพฯ 2529 กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข
2. ฝ่ายแผนงานและประเมินผล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี รายงานการสอบสวนโรคไข้เลือดออก โรงเรียนห้วยยางโทน ปากท่อ ราชบุรี 2529 กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข
3. รายงานการสอบสวนการระบาดของโรคไข้เลือดออกในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 2529 กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข (ต่อหน้า)